

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2020/2021

Jméno a příjmení studenta: MgA. Ing. Eliška Andršová
Identifikační číslo studenta: 23409998

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Obecná teorie a dějiny umění a kultury
Studijní obor: Hudební věda
ID studia: 472248

Název práce: OBRAZY A VIZE V ORCHESTRÁLNÍM DÍLE SVATOPLUKA HAVELKY

Pracoviště práce: Ústav hudební vědy (21-UHV)

Jazyk práce: čeština

Jazyk obhajoby: čeština

Školitel: PhDr. Miroslav Pudlák, CSc.

Oponent(i): prof. Hanuš Bartoň

prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.

Datum obhajoby: 26.11.2021   **Místo obhajoby:** Praha

Termín: řádný

Průběh obhajoby: (17:00) Předseda komise prof. Eben přivítal všechny přítomné, představil členy komise a omluvil prof. Gabrielovou, jež ze závažných rodinných důvodů musela svou účast odříct. Předseda vyzval školitele ke zhodnocení práce. PhDr. Miroslava Pudlák, CSc. přečetl svůj posudek, v němž zdůraznil přínos práce v rovině pramenné, dále samotnou volbu tématu, které přesahuje ryze skladební otázky, a snaží se vidět souvislosti mezi životními osudy skladatele Svatopluka Havelky a podobou jeho tvorby. Jisté nedostatky v oblasti terminologie vysvětluje odlišným dosavadním školením.

Následně dostala slovo doktorandka, která stručně představila svou práci a její hlavní výsledky. Eliška Andršová zdůraznila význam možnosti studia dosud neznámých či nepřístupných pramenů v držení rodiny, jež obohatilo biografii, a vyzdvihla kontinuitu skladatelského vývoje, který se jí studiem vybraných děl S. Havelky podařilo prokázat.

Poté přednesl svůj posudek oponent prof. Hanuš Bartoň, v němž ocenil samotný výběr tématu – dílo dnes nedoceneného skladatele – a snahu autorky analyzovat vybraná díla z pohledu inspiračních zdrojů. Zároveň doporučil autorce detailnější a hlubší analytické sondy, které by lépe doložily jednotlivá tvrzení, zejména o integraci prvků Nové hudby do osobité kompoziční řeči Svatopluka Havelky, jako žádoucí označil rovněž zasazení S. Havelky do nejen českého ale i mezinárodního kontextu. V závěru posudku zformuloval také několik dotazů do rozpravy a práci doporučil k obhajobě.

(17:20) Vzhledem k nepřítomnosti druhého oponenta, prof. Gabrielové, přečetl její posudek prof. Eben. Posudek rekapituluje strukturu práce, následně se věnuje podrobněji obsahu a nedostatkům v jednotlivých kapitolách, zmiňuje nepřesné vymezení pramenů a literatury, velmi nízké zhodnocení dosavadní odborné literatury, nedostatečně kritické zacházení s prameny a literaturou v dalších kapitolách. V biografii oceňuje doplnění o neznámé detaily, pokud jde ale o celkový hlavní cíl práce „prozkoumat Havelkovo orchestrální dílo se zaměřením na hlavní kompoziční postupy ve

spojení s mimohudebními inspiračními zdroji“, ten se splnit příliš nepodařilo, neboť s výjimkou pasáží o oratoriu Jeroným Pražský jsou komentáře doktorandky příliš stručné a konstatují velmi obecná fakta nebo několik vybraných detailů. Dále posudek uvádí řadu příkladů omylů a nepřesností, týkajících se metody práce, vlastních skladeb či historických souvislostí a formuluje otázky k diskusi.

(17:30) Doktorandka ve své reakci na posudky nejprve poděkovala za možnost studia na FF UK i za podnětné konzultace a posudky. Pokud jde o výtky posudků, část z nich přijímá a s částí nesouhlasí. Autorka nesouhlasí s tvrzením přejímání doprovodných textů na obalech nahrávek – jde o zcela ojedinělý případ a zcela základní informace, také rozsah svých vlastních komentářů označuje za podstatnější (ke skladbě Che Guevarovi např. 15 normostran). Výtku ohledně nedostatečných zmínek o pramenech mimo pozůstalost vysvětlila skutečností, že centrem její pozornosti byly vybrané orchestrální práce, k nimž pramennou základnu prostudovala. Odpověď na výtku ohledně několika odkazů bibliografických přijímá jen částečně, v případě textu J. Doubravové bylo záměrem odkázat na celou knihu, nikoliv konkrétní pasáž. Podobně komentovala i několik dalších výtek, jež považuje za spíše otázky úhlu pohledu (např. užití pojmu disproporce). Naopak uznává nevhodnost a nepřesnost některých dalších formulací, ať už ohledně komunismu, coby hlavního názorového proudu, ad. Následně se doktorandka pokusila odpovědět na otázky z posudku prof. Bartoně, vliv tvorby S. Havelky na svou vlastní pocitověla v dřívějších letech, integraci prvků Nové hudby do tvorby Havelky, blíže nepopsala. Na doplňující otázku, zda Havelka citoval lidovou hudbu, odpovídá negativně.

17:50 Předseda komise otevřel diskusi a dal slovo prof. Spurnému, který se vyjádřil k oběma posudkům, s nimiž souhlasí, neboť oba nahlíží práci z jiných úhlů. Prof. Spurný naznačil určité úskalí práce ve zkoumání tak velkého objemu děl rozprostřených ve velkém časovém úseku a zároveň primárně skrze mimohudební motivace, doporučoval dívat se na menší počet a více upřednostnit hledisko skladebně-analytické. – Doktorandka na to reagovala svým přesvědčením o zásadním významu mimohudební inspirace v díle S. Havelky. Školitel následně vysvětlil, že zde bylo nebezpečí samoučelné popisné analýzy a usiloval, aby analýza měla přesah. Na námitku, že větší objem zkoumaných děl vede k většími riziku nepřesností, doktorandka odpověděla záměrem zkoumat takový počet děl, který by ukázal osobní vývoj. Prolínání osobního i společenského do díla zde vidí jako zásadní, a to i v následné recepci děl S. Havelky, kterému mnozí nemohli odpustit jeho „komunistickou“ minulost.

(18:10) Prof. Havlík poukázal na širší rozměr tohoto problému a nesmyslnost „nálepek“, kterých se dostalo vícero skladatelům. Dr. Niubo naznačil, že řada zmiňovaných problémů obhajované práce, ať už se týkají zkoumání mimohudebních vlivů nebo terminologie, souvisí s nedostatečným teoretickým uchopením, chybějícím teoretickým úvodem, který by řadu těchto pojmů a problémů vyjasnil. Podle jeho názoru, s výjimkou skladby Pocta Hieronymu Boschovi, zůstává autorka velmi na povrchu. Doktorandka oponuje, že se jí podařilo najít v struktuře skladeb místa, kde je vizuální inspirace realizována hudebně.

(18:23) Prof. Eben uvedl, že by ještě bylo možno diskutovat o některých dalších otázkách, ale vzhledem k pokročilému času bude vhodné diskusi uzavřít a přejít k hlasování. Na jeho výzvu se doktorandka a prof. Bartoň vzdálili a zůstala pouze komise a školitel. Proběhla ještě menší porada, zazněly další argumenty ohledně kvality práce a bylo přistoupeno k hlasování. Komise odhlasovala hodnocení prospěla v poměru 3:1.

(18:30) Doktorandka byla seznámena s výsledkem hlasování a doporučením komise dopracovat errata a v případě publikování

výsledků disertace ještě text důkladně revidovat.

Zapsal:
Mgr. Marc Niubo, Ph.D.

Klasifikace obhajoby:	prospěl/a (P)	
Předseda komise:	prof. PhDr. David Eben, Ph.D.	.....
Členové komise:	prof. PhDr. Jaromír Havlík, CSc.	.....
	prof. PhDr. Lubomír Spurný, Ph.D.	.....
	Mgr. Marc Niubo, Ph.D.	.....